

ამიერ-კავკასიის, ვითომდა რევოლუციონერ ორგანიზაციის კანტროლს ქვეშ. მარა როგორი იყო ეს მართ უა-გამგებობა ეს იქიდან ჩანს, რომ თვით მენშევიცმა და მათ მოკავშირე სოც. რევოლუციონერებმა მოითხოვეს მისი გადადგომა, როცა რუსეთში მეორე რევოლუცია მოხდა და ძალაუფლება მუშაკლასისა და რევოლუციონერ უღარიბეს გლეხობას უღწი დაედა, ჩვენმა ნიკიტა ქიქია რევოლუციონერებმა და გახვედრულ სოციალისტებმა ზურგი შეაქციეს რუსეთის მუშაკლასის რევოლუციის, ჩამოაშორეს ამიერ-კავკასიის რუსეთის და საფანჯარო კონსერვატივის მთავრს იჩინეს ე. წ. ამიერ-კავკასიის კომისარიატი. მართლია რევოლუციონერ ორგანოს მუშაობა გლეხობა და ჯარის კაცთა საბჭოების ცენტრის მიერ მიზნობრივად იყო ეს კომისარიატი, მაგრამ არაფრით განიხილდა თავის წინაპარსიდან. თათრის მებაძღლეუმი, ბეჭედი და ხანები, სომხის მსხვილი, შოთენისური ბურჟუაზიის წარამომადგენელი, ქართველ მთავრობის წინააღმდეგელები, აქ ნებისადავად ვადავლებული იყვნენ მენშევიკს. რევოლუციონერებთან ამიერ-კავკასიაში შემოიღეს სწორედ ის კოალიცია, ის ძლიერ კავშირი ხალხს და რევოლუციის მტრებთან, რომელთაც რუსეთი კინაღამ დაღუპა და რომელთაც ალტილემპელი განადა ოქტომბრის რევოლუცია. თუ რა ვადავდა ამ კომისარიატს ხალხს საკეთილდღეოდ და რევოლუციის განსაზღვრებათ, ის დღეს ყველამ იცის: სრულ პრეფერენციად, ანატიკამ მოიკვია ჩვენი თხუცე, მშრომელი ხალხი სასაზარეველად და მისი ჩაგრვა, გარდა შიშვენი „დავიდუდებისა“. მას არაფერი მოუტოვია და მშობრად თუ უბრალოდ პოლიტიკური თავსუფლებით სარგებლობას, თავსუფალი სიტყვა თავისუფლად ამ წიკრება, მასისხლად უჯ

დება. როცა კომისარიატის ასეთ სანაქებო მოღვეწეობამ ასეთი შედეგი მისცა ხალხს, როცა ყველასთვის აშკარა შეიქნა, თუ რა ღირებულეობა წარმოადგენს ე. წ. „რევოლუციის მომხმარებელი“, კომისარიატი გაცივით იარაღით იქნა აღიარებული თვით მის მომავლიდებელსმეორე ჩვენ არც ნდობა და ავტორიტეტი, არც ნდობა და ავტორიტეტი არც ძალია და გავლენა ხალხში არა გავსცა, მაგრამ ვინაა გამოკიდებული; თან ჩვენ არჩეული იყავით მხოლოდ მანამდის, სანამ რუსეთის დამფუძნებელი კრება შედგებოდა და რაკ დამფუძნებელი კრება დაშლილი იქნა ახლა სხვა საფუძველზე უნდა მოეწყოს მთავრობა და კანონმდებლობა. ერთი სიტყვით დააპირეს ყოფი ორლამეუმი გადახვევა და გამობომა. საფუძველი იყო, რომ ცენტრი ან თითონ აიღებდა მთელს ძალაუფლებას, ამიერ-კავკასიის ბედ-ღალს, მხაგასად რუსეთისა, მიაკუთვნებდა მშრომელ ხალხს რევოლუციონერ წარმომადგენლობას, ან და, თუ არა, სული ენა, საბჭოების ძალია უფლებების აღიარება მისთვის შეუძლებელი იყო, ბოლშევიზმის აზრით მას ცხატსხვა ვეროდა, ამიერ-კავკასიის დამფუძნებელი კრების მოწვევას გადასწყვეტდა. ყოველ შემთხვევაში ავტორიტეტი იყო მუშათა, გლეხთა და ჯარის-კაცთა სასწრაფო სისტემის მოხდენა, რომ თვით მშრომელ მასს ვადავწყვიტა მეტათ მნიშვნელოვანი, უდიდესი საკითხი მთელი ამიერ-კავკასიის დემოკრატიაში. მაგრამ ცენტრის გენერლებმა ნამდვილ ჩინოვნიკურად გადასჭრეს ეს უფადაც, საინდისწერო საკითხი მით ვადავსლეს მემარჯვენე-ცხრის დინსკარის პრეტეტი იმის შესახებ, რომ უსაქმით დაჩინდნ სწრაფად რუსეთის დამფუძნებელ კრების წევრებათ ამიერ-კავკასიისა და არჩეულების შეკრე

ბა და მთავან შედგენა კანონმდებელ დაწესებულებისა, რომელსაც სახელათ ქეია სემი ისევე კოალიცია თათრის ბეგებ ხანებთან, სომხის ბურჟუაზიასთან და ქართველ ნაციონალისტებთან. სხვა სხლოცა ჩვენებურ უსაქრავი მოხსენება, სოციალისტებს არ გამოაჩნდათ რუსეთისთვის უხვობა იჩენდნ და მოითხოვდნ ერთგობიდან სოციალისტურ მთავრობას, შინ კი გულში ეკვროდნ სოციალიზმისა და რევოლუციის მოსიხლელ მტრებს.

გამართეს თათრები, მაგრამ რა დაწესებულება, თუ არა, სამასხარო, უნდა შეედგინათ სამი ათეული უმუშეკრავთ დაჩრქნილ დაბოტატებისაგან; ამიერ-კავკასის დებუტატების მიერ მიღებული ხმა არჩენებზე, გამართეს ვლადიმერ მოშკინსკის და ასე არჩეული მოქმედებით მოგვიღლინს ამიერ-კავკასიის სემი რომელთაც სულ, თუ არ ეცდები, რომ მოცდათი სოციალისტიკი, მენშევიკ-ესტრების ჯ. შ. შ. შ., არ არის, ორჯელ მეტი კი ბურჟუაზიის და პომეშიკების დამცველები მოხდენ. ჩვენი პარტია, მუშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა რევოლუციონერული ინტერესებისათვის მებრძოლი, რასაკვირვებია ასეთ კეკეალოდობის თამაში, რომელიც მოხდა ვერ მიიღებდა ვინაიდან ბურჟუაზია მემამულეებთან ყოველგან და ყოველთვის ბრძოლაა საჭირო და არა შთანხმება პოლიტიკურად და სოციალურად დამომობილება. ამიტომ ჩვენი ამანაგები არ უნდა იქნას და არც შევლენ იმ საფარებში, სადაც, როგორც ზოგიერთ გზავალ ამნეუთ უნაიათ, მგელი და ცხვარი ერთად იძიებენ.

(დასასრული იქნება)

ქრონიკა.

გაფიცვა სამკურნალო მუშების ვინაიდან ქუთაისის პირველ კვანძო სამკურნალოს დირექტორმა არ მოსურნა დაემკურნალებოდა მოსამსხურება მეტის-მეტათ მინიმალური აუტორიტეტი მოთხოვნილებამ, ამიტომ აღნიშნულ სამკურნალოში, 7 მარტიდან გამოცხადებულია საერთო გაფიცვა მოთხოვნილების საფუძველზე დაემკურნალებოდა. მაგრამ, რომ სამკურნალოში მშობლიურად ვითამყოფთ, საშუალება ექნეთ—დაურჩარებულე და უფერული გამოეწვიონ სამკურნალოდან და ფართო საზოგადოეკე წინადაწინებ გაეცნოს აღნიშნულ სამკურნალოში მოსალოდნელ მუშაობის შეწყვეტას, ამიტომ გაფიცვა ექვერად განხორციელდება 15 მარტიდან, მანამდე კი მოსამსხურე ჩვეულებრივად განაგრძობენ მუშაობის ავთამყოფთა მოედს და უცერ შემთხვევების დროს პირველ დამარების აღმოჩენას. გაფიცულთა აღვლები ბოიკოტ ქვეშ არის გამოცხადებული.

ქუთაისის მუშათა პროფესიონალურ კავშირების ცენტრალური საბჭოს სეკრეტარიატი.

ქ. ქუთაისის მ. ლიციის შესახებ ითხოვენ ერთ-მ. ლიონ ექსისათის მენაქს.

ქ. არდავანი იდეგლობრივ მუსულმანებს ჩაუვლიათ ხელში.

მიწის საკითხი და რევოლუცია

რუსეთის რევოლუციის ერთ უდიდეს მამომადგებელ ძალათ ითვლება მისი გლეხობა, რომელიც მსხვილებთან და უმრავლესობას შეადგენს. პარლუტარიატის შემდეგ რევოლუციის მოხდენაში არსებითად დაინტერესებული იყო და არის გლეხკაცობა იმისათვის მხოლოდ რევოლუციას შეეძლო მიენიჭებოდა მისთვის.

1917 წლის რევოლუცია დაწყდა პეტროგრადის პარლუტარიატის, მას მხარი დაუჭირა პეტროგრადის ჯარმა. ამით დასაბამი იქნა შეფუთა.

ეს იყო რევოლუციის დასაწყისი, რაც შედარებით უსწერპობით ჩატარდა. მეტის ვეცხს, რომ რევოლუცია რუსეთში დაიწყო და დამთავრდა კლდე და გოკრბას ედელი ოდნ იმის გამო, რომ ეს უდიდესი რევოლუცია თითქმის სისხლის დაუღებრებათ მოხდა. ეკონომი, რომ რევოლუცია მარტოდან გაგრძელდა მხოლოდ რუსეთში, რომ ის თითქმის სრულდებით ირ ვება საზოგადოებრივ ურთიერთობას. თითქო დაიწყო კლდე, რომ რევოლუციით უნდა გადაჭრას იმ კლდე სტრუქტურა კვხვები, რომ ლენინამ რევოლუციის მატარებელია და, რომლებიც მის მამომადგებელ ძალს შეადგენენ. დაივიწყეს

ის, რომ რევოლუცია კლასობრივ ბრძოლის ანუ სამოქალაქო ომის უმდებლეს წიკრებთან და გავრცეება ერთი სიტყვით, რევოლუციის შეუჭრებელი მსვლელობა წინ, ანუ მისი გაღრმავება და გაფართოება უფლებებელი იყო უპიხლო, რომ კლასობრივი ბრძოლა არ ვადავებულყოფა, რაც სამოქალაქო ომის გაჩაღებას იწმნავდა.

ჩვენ თვე უნდა დავანბროთ იმსე დაბარება, იყო სასურველი, თუ ახლა კლასობრივი ბრძოლის გაწვევებს სამოქალაქო ომის ვადავება; ჩვენ უნდა მივიღოთ მთლიანი ის, რომ ყოველივე ეს უსტრუქტურა იყო ასე უნდა ეფექტა ყველა ნამდვილ რევოლუციონერს, და ვანსკუთებით იმით, ვინც რევოლუციის სათავეში მოექცა.

ერთი სიტყვით, ჩვენ ვამბობთ, რომ რევოლუციის საშუალოდ მთელი ძალაუფლება მჭარებულ და მამატრებულ კლასებიდან, ე. წ. კაპიტალისტებიდან და მემამულეებიდან, პარლუტარიატის და კლასობრივ გლეხობის ხელში უნდა გადასდარიყო, ამას თხოულობდა ხალხს სულიერად უმრავლესობის არსებითი ტრეკებში. ვინც ვადავბოდა და ვიკრბის დღესაც, რომ რევოლუციის მოხდენაში ყველა კლასები იყის დაინტერესებული, ისინი ან უფლებრივად (დ. ბიან, ან ვანსხას სკკლბეს ჩაიდა, ვინაიდან ყველასთვის აშკარა უნდა იყოს ის ვარე-მოვია, რომ ვადავებელი გლეხი და

მემამულე, კაპიტალისტი და მუშაკობიანობა ვინ იქნებოდნ დინტერესებული რევოლუციით, კაპიტალისტები და მემამულეები ვარეკე-მანაიბენ, რომ რევოლუცია მათ ვადავბოდა არა მარტო ძალაუფლებას, ამაღელ კაპიტალს თა მიწას რომლის საშუალოდ იმისი ხალხი იმანებდნ. ამიტომ, იყო, რომ ვაპიტალისტებმა და მემამულეებმა ნიკოლოზის ტახტიდან ჩამოგდების შედეგ, როცა ძალია უფლება საესებით იმთ ჩაუვარდათ ხელში, მუშეთთან და გლეხებთან შეკრების და თანხმობა ვადავება იწყეს. ასეთ ტაკეკას თხოულობდა იმითი კლასობრივი ინტერესები.

ისინი სამოქალაქო ომით დაიწყებდნ, რომ თუ იმთ ძალია უფლება შეჩებოთ ხელში, მუშებს და გლეხებს თავის სუფრიდან ნაფინჩაბს ვადავებდნ, და შესაძლებელი იყო, ამ ხეობით იმთ მუშები და გლეხები ჩაეჭრებოდათ და თათრის მდგომარეობის შენაჩუნება უჭრუნევიყო.

თუ კაპიტალისტები და მემამულეები ამ თავის საწადლს ვანახორციელებდნ, იმ შემთხვევაში ისინი შესაძლებელ ერთ და იმავე დროს მუშების და გლეხების დატყუილება და რევოლუციის ჩაქრობასაც. ვადავებენ, კაპიტალისტების და მემამულეების კონტრ რევოლუციონერული ვანსხაება და სკლესკეებება ყველასათვის ცხადი უნდა ყოფლიყო. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მენ-

შევიკებმა და სოც-რევოლუციონერებმა თითქმის სავანებით ვადავბრეს კაპიტალისტების და მემამულეების თვალდაზრდის წიკრები.

ისინი, ვანსკუთობით მენშევიკები, ამტყუებდნ, რომ რუსეთის დღევანდელი რევოლუცია წმინდა ბურჟუაზიულია, და როგორც ასეთმა, მან უნდა ვანაბტიკოს და ვამაგროს ბურჟუაზული წყონილება რომელიც დაქრანობილია ყველა საკუთრებაზე და დაქირ ვებულ შრომაზე. ასეთი შეზღუდულები და ტკტკის მანებლობა ვამოიხატა ყველას უფრო მიწის საკითხის ვადაჭრის სკქმეში კაპიტალისტები და მემამულეები, ერთი მხრით, და მენშევიკები და სოც-რევოლუციონერები ერთი მხრით, ვთანხმდნ იმას, რომ მიწის საკითხი უნდა ვადავბრეს დამუდნებელ კრებაზე, მანამ კი სოც-და გლეხებსა და მემამულეებს შორის უნდა დაეკლ იქნას არსებულ წესები. იმავე დროს დამფუძნებელ კრების მოწვევას ვიკრს ვადავბნ.

ამ ტაკეკის სავანით ვადავბნ ცხოვრებაში ნიშნავდა რევოლუციის ერთი უდიდესი მამომადგებელი ძალის რევოლუციისათვის ჩამოშორებას, რაც ისევე დროს მოსურნებდა რევოლუციის შეფერებას მასში დემოკრატისციის ანუ ანატიკის შეტანას. ყოველ შემთხვევაში ეს ხელსაყრილი იყო კონტრ-რევოლუციისათვის და იანებელი რომელიც იყო თავის.

(შემდეგ იქნება).

რევოლუციონური რუსეთი

გენ. კაპლანის ანგარიში.

როგორც ვიცით, დონის კონტრ რევოლუციონის სულის ჩამდგმელმა და მეთაურმა გენ. კაპლანმა, თავი მოიკლია, როცა მასთვის ამჟამად შეიქმნა საბჭოების რევოლუციონური ჯარების მხელთა-მძღვანელობა თვითმკვლელობის წინ მან წერილი აღუტოვა თავის შვილობილს და თანამებრძოლ გენ. ალექსეევს, რომელიც რუსეთის კონტრ-რევოლუციონის საარდალია, ამის წერილი:

„ღიდათ პატივცემილო გენერალ ალექსეევი, მთელი ყაზახობის სურვილით მუდამ გარგუნათ თქვენ წინააღმდეგ დონის მხარის ბელადობით და მოგანდოთ მხარის გაწმენდა ბოლშევიკებისაგან, რომლებსაც სძულთ თავისუფალი და საღიყ ზახობა, და რომლებიც მტერა არიან ეროვნებათა ყოველგვარ თვითგამორკვევისა. თქვენ მხურვალე ტემპერამენტით და მხედრული მამაცობით, თქვენ თანამით შეუდექით საქმეს და დაუწყვედინა ბოლშევიკ-ჯარის-კაცებს დონის ტერიტორიაზე. თქვენ სასოწარკვეთილებით და მამაცათ იბრძოდით, მაგრამ ანგარიში არ გავრწმუნათ იმ გამარჯობისათვის, რომ ყაზახობა მისდევს თავის მოთავეებს მხოლოდ მანამდის, სანამ ამ მოთავეებს ძისთვის გამარჯვების გვირგვინების მოპოვება შეუძლიათ; თუ კი მდგომარეობა გაართულდა, ყაზახობა თავის წინამძღოლებში სულით და შთაბოძალეობით კაზახს კი აღარ სცნობს, არამედ თავიანთ ინტერესების სუსტ დამცველს, და ზურგს აქცევს მათ. ასე მომხივდა მე, ასევე მოგვითა თქვენც, თუ ვერ შესძელით მტრის დამარცხება. მაგრამ კაზახების ინტერესები ჩემთვის ძვირფასია და ვახსოვთ უწყაგდომ აზრს ახალშეკვების დამარცხებისათვის შეესაბამება.“

კაზახებს ესაქაროვებთ თავისუფლება და მკურნაობა; ვაანთავისუფლოთ წყნარად დონის მხარე გვილი-საგან, მერე კი ააპირეთ ხისხლის ღერა ჩემს საყაბრელ კაზახებს. მე მივიღებთ საიჭიროს, მიპატიებთა თქვენთვის ყველა ის შეურაცხყოფა, რაც თქვენ მოგვიტყვებთა ჩემთვის, თქვენი ჩვენს წრეში გამოცხადების შედეგად.

თქვენს პატივცემილ კაპლანს, გენ. ალექსეევმა ვერ შესძლო კალენდის ანდერძის შესრულება. ახმე-ლინა გასრისის მაიერ, თითონ შეიქმნა იძულებული წასულიყო წინააღმდეგ დონის მხარის და წინამძღოლიყო.

ამოღებულ თვეა რაც ჩვენი მხარე ხელოვნურად მოწყვეტილია რევოლუციონური რუსეთის, ჩინეთის კედელია ამართული ამიერ-კავკასიისა და მუშა-გლეხთა რუსეთის შუა. მოკლებული ვართ სწორ ცნობებს იქაურ ამბების შესახებ, შემთხვევით თუ მოაწყვეს ჩვენამდელ კვირებში ერთხელ დავგეგმა, ან ვინმე იქიდან ჩამოსული გახუთების ჩამოიტანს. ტრადიციის განიცდის რუსეთი ავსტრო-გერმანელების შემოსევის გამო, რუ-

სეთის რევოლუციონური დემოკრატიზაციის ტურა მგლები ალყას არ ტყაყენ და განადგურებით ემუქრებიან; გარეშე მტერს მხარაში ამოღობა შინააღმდეგ ბურჟუაზია, უკრაინის მდიდარი კლასები, პოლონელთა და უნდაიანდის ხალხის ზურგზე გასუქებული და რევოლუციონის მოსის-ხლე მტერი მქონებელი ელემენტები. მათი გერაკობამ ჩაფუშა ზავის შეკრება იმ პირობებით, რომლებიც წამოაყენა სახალხო კომისართა საბჭომ ავსტრო-გერმანიამ ჯერ თითქმის თანხმობა ვანაცხადა ამ პირობებზე, რადგან შინ მუშათა კლასი ამოძრავდა და ხმა აღიმართა ზავის სასარგებლოდ, შექმნა მუშათა საბჭოები და საზოგადოთ „რუსული ერთ“ დაუწყო ლაბარაკი თავის მოაგრობას. მაგრამ ვიღებლის დამკაშვებმა ერთხელ კიდევ სსლოვს მუშების მოძრაობა და ჩაქვრეს ტყუილებით რევოლუციონის ალი, და როცა შინ სახალხო მოძრაობა ჩამოაგდეს, სლო-სვანაირათ დაუწყეს საუბარი რუსეთის დღევანდელს. მათი მიზანი იყო რევოლუციონის ალი, რუსეთიდან მომავალი, ჩაქვრათ, ან თავის საზღვრებიდან შორს გადაეგდოთ.

წაუყენეს რუსეთს ავსტრო-პირობები, ანექსია და კონტრბუცია მოითხოვეს, თან ფეხქვეშ გაივლეს ერთა თვითგამორკვევის პრინციპი. სახალხო კომისართა საბჭო იძულებული იყო თანხმობა განეცხადებინა ამ პირობებზე იმ იმედით, რომ რევოლუციონთა თავისას იზამს ახლო მომავალშია როგორც შინ ისე საზღვარ გარეთ. მაგრამ მიუხედავად თანხმობისა, ავსტრო-გერმანელებმა შეტევა იწყეს, პოლონელთა და უკრაინელთა დახმარებით დიკაიეს მთელი რუსი ქალაქებისა, სადაც თვითმპყრობელობის წესები აღადგინეს და პირველ ყოვლისა ბერებდენ ბოლშევიკების პარტიის მოღვაწეებს გერმანელთა ჯარს წინ მოუძღვოდა პრინციპულად გრესენ ლი მან კოლოზ ეორის კოლისა.

პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭომ აირჩია რევოლუციონის სატახტო ქალაქის რევოლუციონური თავდაცვის კომიტეტი 15 კაცისგან შემდგარი 9 თებერვალს, და მოუწოდდა მუშათა კლასს და გარნიზონს აძღვარიყვენ სოციალისტურ რუსეთის დსაცავით. 11 თებერვალს ცენტრ. აღმსარ. კომიტეტმა 116 მხის უმეტესობით 85 წინააღმდეგ (28 თვი შეკავა) ჩიოთ გერმანიის მთავრობის სახაო პირობები. მუშები და ჯარისკაცები, აღფრთოვანებით ეწვეებოდენ მოხალისეთა რაზმებში. მალე ცნობა მოვიდა, მსკოვის დათავებება შესახებ რევოლუციონური კომიტეტმა გამოაცხადა სასაოცრლოთა მოძილიზაცია ყველი მუშებისა და მუშა ქალებისა, რომელნიც საბჭოების ძალაუფლებას მხარს უჭერენ.

დამის 10 საათზე პეტროგრადის ყველა ფაბრიკა-ხაოდების საყვირები აღმოაღდენ, გათენებამით უზომოდდენ მუშებს. იმ ღამით შესდგა მუშათა აზრით, 60 ათასი ცაცისაგან; დაუკონებლზე წავიდენ ფრონტზე, მოხალისეები იძენდი იყო, რომ ვერ ასწრებდენ მათ შეიარაღებას და განაწილებას. წითელი პეტროგრადი ფოლადის ჯაგარით აიბურძღლა,

უომრათ ის არ დაუთმობდა მტერს რევოლუციონის ბუდეს. შესდგა აგრეთვე ნაციონალური პოლკები ფინების, ესტონელების, ლატიშელების, მაშპილიანების სოციალისტური სამშობლოს დასაცავით გერმანელ ელემენტების წინააღმდეგ. ცალკე წაწილი შედგინეს ინლისის და ავსტრიის ემიგრანტებმა და ასეთი საერთო აღფრთოვანების, საერთო აღყენების შემდეგ, არავითარი ცნობა არ არის იმის შესახებ—რა მოვიდა წითელ პეტროგრადს, როდის ან როგორ პირობებში მოხდა შეტაკება სოციალისტურ არმიისა გერმანელი იმპერიალისტების ურდოებთან. ხშირადლის პეტროგრადის დაკავების შესახებ, დანამდელებით კი არაფერი ვიცით.

სახალხო კომისართა საბჭო, მუშათა. ჯარისკაცთა და გლეხთა საბჭოების ცენტრ. აღმსარულ კომიტეტი მოსკოვში გადავიდენ. რაც უნდა იყოს, ერთი ცხადია: ოქტომბრის რევოლუციონის შეგებრძოლა მთელი ევროპის ბურჟუაზია.

პატივგორსიდან სახალხო ყრილობის წვერი სარტიშვილი დეპუტით გავტობინებს: სახალხო ყრილობამ დღეს იცნო სახალხო კომისართა საბჭოს მთავრობა, ყრილობის წევრებმა, კაზახების წარმომადგენლებმა, ინგუშებმა და კაბარდოელებმა იცენეს ბოლშევიკების ძალა-უფლება.

გასუფიან გვტყვამისებენ; ამ დღეებში განჯაში ჩამოვიდა ბაქოდან ორი ჯგუფიანი მატარებელი წითელგვარდიელებით, რომელმაც მუსულმანეების გრავიულ საბჭოს წინადადება მისცა გაენთავისუფლებინა ამას წინათ დაქორილი აფსოკები. ბოლშევიკების სასარგებლოთ ავტაციისთვის. მოლაბარაკის შემდეგ აფიკრები გაანთავისუფლეს. ბრონევიკები ბაქოში დაბრუნდნ.

ვლადიკავკასში საერთოდ სიწყენა იყო. კაზახების ნაწილმა ბოლშევიკური ორიენტაცია მიიღო და გადასწყვიტა შეურიდეს ბოლშევიკებს.

კონსტანტინის საბჭო გერმანელების შეპირებას შესესებ.

კონსტანტინის საბჭომ კატეგორიულად მოითხოვა, რომ რევოლუციონური საბჭოების რუსეთმა არ შეკრას ზავი გერმანელ იმპერიალისტების სახაო პირობების მიხედვით და რ შევიდეს არავითარი დამოკიდებულებაში, როგორც ავსტრიის და გერმანიის, ისე ინგლისის, საფრანგეთის და სხვ. იმპერიალისტებთან. მშრომელ ხალხის რევოლუციონური რუსეთის ერთობით ერთა გზა-ეს შეიარაღებული აჯანყება მზავიელების წინააღმდეგ. მშრომელ ხალხის შინაური საბრძოლო ბრძოლა ექსპლოატატორების წინააღმდეგ უნდა გადატანილ იქნას გარეშე ფრონტზედაც მუშათა და გლეხთა სოციალისტურ რევოლუციონის დასაცავით.

შავი ზღვის ფლოტის ცენტრალური კომიტეტის ბრძანება 4 მარტიდან თანახმად სახალხო კომისარების საბჭოს დეკრეტისა, სამხედრო მებრძოლები, რომელნიც სამხედრო სამსახურიდან 1914 წ. უნდა განთავისუფლებინათ ცხლი თავისუფალი არიან. ანხანაგეო, როგორც სა-

ხალხო კომისარების დეკრეტი გეუბნება, თქვენ თავისუფალი ხართ, ყველას, ვისაც სურს შეუძლიან დაბრუნდეს სახლში, რადგან ახალი ფლოტი უარყოფს ყოველგვარ ძალა დატანებელ მთავრობას. და თუ დათხოვნილი მებრძოლები არ არიან საქართველოსთვის შტაბის შემცირების გამო, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ისინი არ არიან საქართველოს და რევოლუციონისათვის და ამის გამო შეუძლიათ თავისუფლად დაბრუნდენ მშვიდობიან მუშობას. არა სანამ სახლში დაბრუნდებოდნენ ყველა თქვენთაგანმა უნდა მიმართოს თავის სინდისს და ვალს და დაეჭიდეს—საქიროა თუ არა ის ბრძოლაში დასავეთიდან მომავალ კონტრ-რევოლუციონურ ჯარებთან და თუ თქვენ სახლისკენ არ გიწვევთ რაიმე უკიდურესი მდგომარეობა, მაშინ დარჩით და ჩაეწერეთ რევოლუციონურ ჯარსა და წითელ რაზმში.

გვტყვამისებენ ადგენა. დაცვა ევადრინოვარი. 40 ათასი რევოლუციონური ჯარი შევიდა ქალაქში შედგა სამხედრო რევოლუციონური კომიტეტი.

ახანაგეო მუშაობა, გლეხობა და ჯარისკაცობა მამრძობით
თქვენი გზებით. გახსოვდეთ, რომ გლეხობით თქვენი დახმარებით უმუშაო აკადრობა მუშათა გზათს.

სამხედრო წერილები.

1. აის ანანს ბაქოში?
ბოლშევიკების პოლიტიკური მოწინააღმდეგენი სისტემატიურად შემდეგ იარაღს მიპართავენ იმით დასამარცხებლათ: ისინი ყოველგან გაიძახიან, რომ ბოლშევიკები ანარქიას ახლენენ, ისინი სწავენ და ანადგურებენ ყველაფერს, ბოლშევიკები—ყაჩაღები, ხალხის მძარცველები და მკვლელები. სხვა ასეთები. ბოლშევიკების მოწინააღმდეგეთ ასეთი ოინებით სწადია იოლათ გაციდენ ფონს. მეორე მხრით ამით სარგებლობენ ზოგიერთი ნაწილი იოაშხადები და ყაჩაღები ბოლშევიკობას ჩემულობენ, რითაც ჩირქს სტებენ ნაწილი ბოლშევიკებს. ამიტომ ჩვენი ვალია აყუბნათ ხალხს თუ ვინ არიან ბოლშევიკები, და რა სურათ მათ.
ბოლშევიკები—ეს ქალაქის და სოფლის მუშები, რომლებიც შეიარაღდნ ერთათ და შექმნენ ერთი მუშათა პარტია. ამ პარტიას ეწოდება რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია (ბოლშევიკებისა).
1903 წლის ამ პარტიის ჩამოცილდა ერთი ნაწილი, უმცირესობა (აქედან მათი სახელწოდება „მენშევიკები“). მენშევიკები სულ უფრო და უფრო შორდებოდენ მუშათა ოჯახს და უახ-

ლოცვებოდნენ მდიდრებს (ბურჟუაზიას). მაგრამ პარტიის უმრავლესობა კი (აქედან მათ სახელწოდება „მეურთავი“ ანუ რუსულად „ბალშევიკები“ მშრომელი ხალხის ერთგული დარჩა. ბალშევიკები 1903 წლიდან მუშაობდნენ მუშების და ღარიბ გლეხების სასარგებლოდ და არასოდეს არ ღალატობდნენ მათ. ისინიც ახლებს და უმრავლესად გლეხების ინტერესებს და მცდრათ და გაბეღულათ ებრძვიან კაპიტალისტებს, მემამულეებს და ბანკირებს.

ყოველ ქვეყანაში ბურჟუაზია დღენის ასეთ პარტიას, ე. ი. რევოლუციონერ სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიას. ამ პარტიის წინამძღოლებს ალბობენ ციხეში, ვერმანიაში — კარლ ლინდბერგს, ინგლისში — მაკლინს, ავსტრიაში ფრიდრიხ ადლერს, ასევე ჩვენში ამიერ-კავკასიაში. ბურჟუაზიის მუშათა გაზეთებს, „ბრძოლის“, „კავკასუსი რაბოლის“, „ბანგორიკის“, იქერენ და ციხეებში აწვევდნენ ბალშევიკებს და სხვ.

რატომ ეპყრობიან ასე ბალშევიკებს? იმიტომ რომ ბალშევიკებს სურთ დამხონ აქაც, ამიერ-კავკასიაში, კაპიტალისტების და მემამულეების, თათრის ბეგების, მთავრობა და გადასცენ მთელი ძალა-უფლება მუშებს და ღარიბ გლეხებს, რომლებიც თავს იყრიან მუშათა დასწავლის ღარიბ მუშათა დემუტატების საბჭოებში. ამას წინააღმდეგი კი არიან მენშევიკები და მემარჯვენე ესერები, რადგანაც მათ არ სურთ კავშირი გასწყვიტონ კაპიტალისტებთან და მემამულეებთან. ბალშევიკები იბრძვიან იმისთვის რომ თვით მუშების და ღარიბ გლეხებმა აირიონ კომისარებნი, რომლებიც პასუხისმგებლები იქნებიან გლეხების და მუშების წინაშე, მენშევიკები კი ებრძვიან ამას დანიშნავენ კომისარებს ზევიდან ხალხის დაუკითხავთ.

ბალშევიკები მოითხოვენ, რომ მემამულეებს ჩამოერთვას ახლავი მიწები უსასაღებოდ და გადაეცეს ღარიბ გლეხთა დემუტატების საბჭოებს, რომლებიც გააწესებენ უმრავლესად გლეხებს შორის დასამუშავებლათ. ამას კი სასტიკათ ეწინააღმდეგებიან მენშევიკები, რადგანაც ეს გაბარებებს მემამულეებს: მენშევიკებს კი არ სურთ აწყენონ მემამულეებს, რადგანაც მათთან კავშირი არიან. იმიტომ მენშევიკები არც იმას მოითხოვენ, რომ სოფლებში, სადაც კი არ არსებობს გლეხთა დემუტატების საბჭო დაარსდეს ასეთი, რადგანაც მათ თვით ეს საბჭოები მოავდომდნენ მალა-უნებურათ თავიანთ საქმეებს და, ვინააიუთებთ, მოაწესრგებდნენ მიწის სიძინს.

იმიტომ დღეს ღარიბმა გლეხებმა, მიწის მუშებმა, თვითონ უნდა უზატრონონ თავიანთ თავს; უნდა დაიარსონ გლეხთა დემუტატების საბჭოები და შეეკავშირდნენ მის გარშემო. ამასთანავე ერთად, მათ უნდა გაავრცელონ ღარიბ გლეხებში ის მოძღვრება, რომლის მიმდევარიც საუკეთესოდ იცავენ ღარიბ გლეხთა და მუშათა ინტერესებს და არასოდეს არ ღალატობენ მათ. ეს კი რუსეთის სოციალ დემოკრატიული მუშათა პარტიის (ბალშევიკების) მოძღვრება და ისინი სწორით ამ პარტიაში უნდა ეწერებოდნენ. აქედან ჩვენ ეხდებით თუ რამდენად ჯობს და ცრუ შეხედულებას ავრცელებენ ბალშევიკები. იმათი მოწინააღმდეგე პარტიები,

სახალხო მოღვაწეობა მსხველმთავეს

სიმიის დელეგაცია ოსმალეთის დელეგატებს შეხვდა ქ. ტრაპიზონში. ოსმალეთის დელეგატებმა გამოაცხადეს მოახდინეს, თუ რამდენად „მომწიფებულა“ ამიერ-კავკასია რუსეთისგან ჩამოშორებაში, დაიპირა თუ არა ეგზემენი სიმიის დელეგაციამ, სხანს შემდეგ ცნობებში, რომელიც მიიღო ამიერ-კავკასიის მთავრობამ სიმიის დელეგაციის თავმჯდომარე ა. ჩხენკელისაგან.

ოსმალეთის დელეგაციის წინადადება.

„ოტტომანის სიმპერატორი მთავრობის დელეგაციის პატივი აქვს განუცხადოს. რომ მისი მთავრობას წრფელი სურვილი აქვს დააყაროს ერთი მუშობლორი განწყობილება იმ რესპუბლიკასთან, რომელიც ახლასტდება ამიერ-კავკასიაში. ოტტომანის დელეგაცია სთხოვს ამიერ-კავკასიის დელეგაციას გარკვევით ვაცნოს მის აზრს მთელი რესპუბლიკის პოლიტიკური და ადმინისტრაციული ორგანიზაციის ფორმა და ეყობებო შენარული თუ არა მან ისპირობები, რომლებსაც მოითხოვს რესპუბლიკის გამოცხადების ღრის საერთაშორისო უფლება“.

სიმიის დელეგაციის პასუხი.

„ამიერ-კავკასიის პოლიტიკური და ადმინისტრაციული ორგანიზაციის ფორმა მორიგ საკითხთა აქვს დასმული ერთად-ერთ სრულ-უფლებიან ორგანოს, ამიერ-კავკასიის სიმიის, რომელიც შესდგამ მთელი ამიერ-კავკასიის ერთი თავისუფალი ნებთ, საყოველთაო არჩევნების ნიადაგზე, იმ წუთიდან, რაც ბალშევიკების მიერ რუსეთში ვადატარებდა მოხდა (25 ოქტომბერს 1917 წ.) ამიერ-კავკასიის ტერიტორიაზე შესწყდა რუსეთის ცენტრალური მთავრობის მოქმედება და შესდგა ახალი დამოუკიდებელი მთავრობა, რომელიც ეხლა პასუხისმგებელია სიმიის წინაშე ამიერ-კავკასიის მთავრობამ საერთაშორისო დამოკიდებულებების სფეროში შესდგა ფეხი, მიიღო რა ოტტომანის მთავრობის წინადადება დაიწყოს მათთან ზავის ჩამოსაყდებით დაიუკიდებლათ მოღვაწეობა. შემდეგ სიმიამ და მთავრობამ ამ მხრით ნაბიჯი გადასდგეს, მებრძოლ სახელმწიფოთა საგარეო საქმეთა მინისტრებს საპროტესტო დემონსტრაციები გაუზავნეთ ბრესტ ლიტოვსკში შეკრულ ზავის და იმ ხელშეკრულების გამო, რომელიც მათ შეუტყობინებლათ მოხდა და ის სინჯს როგორც საერთაშორისო უფლებას მოკლებული და მათთვის არა სავალდებულო, ეხლანდელი ტრაპიზონის კონფერენცია ავრეთვე არის საერთაშორისო უფლებრივ ცხოვრების აქტი, ამგვარათ ამიერ-კავკასია, ფაქტურათ უკვე დამოუკიდებელი სახელმწიფოა, თუმცა მას აისი შესახებ დეკლარაცია არ გამოუცია და სახელმწიფოების-შეხვედრის ნორმა არ გაუზავნა დამოუკიდებლობის შესახებ.“

ამიერ-კავკასიის დელეგაცია დიდის სიამოვნებით აღნიშნავს ოტტომანის მთავრობის წრფელ სურვილს დააყაროს ერთი მუშობლორი განწყობილება ოსმალეთისა და ამიერ-კავკასიის შორის და ცხაყოფილი, იმედს აცხადებს, რომ სახალხო კონფერენცია კეთლათ დავერგვინდება“.

ვათუქის ამბები.

ამ. კავკას. კომისარიატი ცდილობდა, რომ რამეხარათ ჩაეგდო სეფიფელეთის წაწედა. ამისთვის, რასაკვირველია ეოველგარ საშუალებას მიმართავდა და ასეც მოხდა: სხვათა შორის ფელეთის არსებობდა ეგრეთწოდებული ფელეთის დამცველი კომანდა, რომელშიც ეღუბებოდა განსკუთრებით ბალშევიკები — ეს ცხადია, რადგანაც ფელეთი სასახლი კომისარიატის ემორჩილება და დამცველებიც იმ არგანისთვის უნდა გამოეყო, რომელიც კომ. საშუაის სტომს. ავადობდნენ კომანდაში იმყოფებოდა 250 გაცი (ჟიეტისმა გურაის ორგანიზაციებთან), კომანდა თანდათან ოზრდებოდა, რაც, რასაკვირველია გლახ გუშუაზე აყუბებდა ავადობდნენ ოზრდებოდა.

2 მარტს დამით შემთარტევის ავადობის კომანდას შეუფთავებოდა, მაგრამ ვერას გზავნენ — რადგანაც გაიგეს თუ არა შეუფთავებოდა თუ რაშიც იყო საჭირო, უნდა სთქვას და უკან გასრუდება. 4 მარტს მოხდა შებრძოლ მატროსების ვრება. ვრებას დაესწრო 80 მატროსივე. იუგენს წარმომადგენლები ავადობდნენ საშუალო რეკულამიტეტადან — სტეფანოვი და სოსიკოვი მდივანი, რომლებიც სთხოვდნენ ფელეთი დასრულებული და მიელა მონაწილეობა „თბილისში“. მატროსები კი მათთანხვედრას ახლავდნენ დელეგაციის გავსაზნა. „ცენტრალ ფელეთში“, მხოლოდ 25 სუხის მდივანზე ვათუქის დაცვა უნდა ამბობდნენ.

ბალშევიკები კი მათთანხვედრას პასუხის მდივანზე თუ საჭირო იქნებოდა „თბილისში“ უნდა მიედნენ მონაწილეობა გავიდა მატროსების მიერ წამოყენებული წინადადება, რომელშიც 12 ხმა მიიღო მეტი ვიდრე ბალშევიკებისა. ამგვარათ ამ წამოყენებულ დელეგაციას სეფიფელეთში, რომელსაც გეგმა ჩვენი წარმომადგენელი ბ. ლომინაძე ამ მიზნით, რომ რამეხარათ გავაძლიერებოთ ვათუქის ფელეთი, რომელიც მიადებდა მონაწილეობას ვათუქის თავდაცვაში. 5 მარტს დიდას 4 საათზე დაიწყო მატროსებიდან სრულად. აღმოჩნდა, რომ „საბურეხა“ ქუჩა შეკრული იყო გარდნილებით და დაიწყო შეკრული მთავრობისაგან სრულად. მატროსები იმყოფებოდა იქნენ დასრულებულნი. დაიჭრეს რამდენიმე მათგანი ერთმა ხელმძღვანელმა მასაწინააღმდეგე. დატყვევების კრივირა „კარდა-კარდი“, სამი განსაღვრებელი ნაყო და რამდენიმე საგვარეო გემოები.

დამცველი კომანდა სრულად დრას ნეიტრალიტეტს იცავდა, შემდეგ კამოკეზანეს დელეგატი ჩაგვარდითო — რასაკვირველია კომანდას კატეგორიულათ უარი განუცხადა. მოადარავებაში მონაწილეობდა დემუტატებდა ნაყო ჟორდანიან კომანდას განცხადა: თუ მატროსები არიან დამსაწყე, ჩვენ თითონ კავკასიარტლებით ჩვენ იარაღს არ ავიერთო სასამცხვებდა ვართ. შეგიძლიათ დაიწყოთ სრულად, ჩვენ მუშათ ვართ. ასეთი წინადადებას შემდეგ მოწინააღმდეგეები იმყოფებოდა გასდენ თავი დაიხრებინათ კომანდას გადაწყვეტა შეუკრულეს ფართში მდგომ ზაფას. ასეთ მოქმედებამ ავადობდნენ მთავრობას და ამ. კავკასიის მთავრობის შირას უკმყოფებოდა ჩამოავდა.

ვათუქის მცხოვრებნი ძალსუკ დამფრთხანდნი არიან თათრის მამის უხლა რუსეთის შიშიც დაემატა — ვინააიან ეთნიათ, რომ „ცენტრალ ფელეთში“ უკრულადებოთ არ დასტარებს ასეთ მოქმედებას.

ას. სხვათა შორის 4 მარტს ამ. კომისარიატი „ცენტრალ ფელეთში“ ასეთი რადიო: „შეგუბეკეთ სეფიფელეთი, მაგვრათ წაიღო რამდენიმე დათ ზერი“. ამის შესახებ, უკვე, რომ ნათა არ აქეთა და ვათუქისაგან უკანასკნელათ სხვათაგან გეგდა, რომ ძალა-უფლება ვათუქისათვის დაიხვედნენ უხლა ჩაეგდოს შიში. ეფანს კავდების მომხრეები კომ. საშუაის მთავრს შეხვედნენ აფიგერს რომელიც კავდებისათვის იქნა. შ. შ. შ. შ.

სალამი „ჩვენ ბრძოლას“

8 მარტიდან ქ. ქუთაისში გავრცელდა სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის მუშათა პარტიის წინამძღოლებს ალბობენ ციხეში, ვერმანიაში — კარლ ლინდბერგს, ინგლისში — მაკლინს, ავსტრიაში ფრიდრიხ ადლერს, ასევე ჩვენში ამიერ-კავკასიაში. ბურჟუაზიის მუშათა გაზეთებს, „ბრძოლის“, „კავკასუსი რაბოლის“, „ბანგორიკის“, იქერენ და ციხეებში აწვევდნენ ბალშევიკებს და სხვ.

რატომ ეპყრობიან ასე ბალშევიკებს? იმიტომ რომ ბალშევიკებს სურთ დამხონ აქაც, ამიერ-კავკასიაში, კაპიტალისტების და მემამულეების, თათრის ბეგების, მთავრობა და გადასცენ მთელი ძალა-უფლება მუშებს და ღარიბ გლეხებს, რომლებიც თავს იყრიან მუშათა დასწავლის ღარიბ მუშათა დემუტატების საბჭოებში. ამას წინააღმდეგი კი არიან მენშევიკები და მემარჯვენე ესერები, რადგანაც მათ არ სურთ კავშირი გასწყვიტონ კაპიტალისტებთან და მემამულეებთან. ბალშევიკები იბრძვიან იმისთვის რომ თვით მუშების და ღარიბ გლეხებმა აირიონ კომისარებნი, რომლებიც პასუხისმგებლები იქნებიან გლეხების და მუშების წინაშე, მენშევიკები კი ებრძვიან ამას დანიშნავენ კომისარებს ზევიდან ხალხის დაუკითხავთ.

ბალშევიკები მოითხოვენ, რომ მემამულეებს ჩამოერთვას ახლავი მიწები უსასაღებოდ და გადაეცეს ღარიბ გლეხთა დემუტატების საბჭოებს, რომლებიც გააწესებენ უმრავლესად გლეხებს შორის დასამუშავებლათ. ამას კი სასტიკათ ეწინააღმდეგებიან მენშევიკები, რადგანაც ეს გაბარებებს მემამულეებს: მენშევიკებს კი არ სურთ აწყენონ მემამულეებს, რადგანაც მათთან კავშირი არიან. იმიტომ მენშევიკები არც იმას მოითხოვენ, რომ სოფლებში, სადაც კი არ არსებობს გლეხთა დემუტატების საბჭო დაარსდეს ასეთი, რადგანაც მათ თვით ეს საბჭოები მოავდომდნენ მალა-უნებურათ თავიანთ საქმეებს და, ვინააიუთებთ, მოაწესრგებდნენ მიწის სიძინს.

თუხა პარტიისადმი

330 ნახ 11 მარტს დილის 10 საათზე, პარტიული კლუბში (ყოფილი „პროვოდნიკის ნობა“)

დ ა ნ ი მ ნ უ ლ ა ა რ. ს. ლ. მ. პ. (ბალშევიკების) პარტიული

საზოგადო კრება

განსახილველია ფრიალ საყურადღებო კითხვები. ამათგანს ავტორებლათ დასწრათ.

მსწრაფლ მემკვიდრე სტამბა ი. დ. ლომისა — ქუთაისში.